

NHỮNG NHÀ MÁY MỚI, NHỮNG SẢN PHẨM MỚI VỀ CÔNG NGHIỆP ĐIỆN TỬ VÀ CÔNG NGHIỆP CƠ KHÍ CHẾ TẠO Ở VIỆT NAM, GIAI ĐOẠN 2016 - 2020

◆ **TRẦN BẢO GIÓC**

(Tiếp theo phần trước số 47)

3. Về công nghiệp sản xuất ô tô

3.1. Sản xuất phụ tùng Ô tô.

Ở đây, tôi chỉ cung cấp thông tin về quy mô xuất khẩu loại phụ tùng này để bạn đọc biết tầm vóc của chúng là rất lớn; chấm dứt nhận định sai lầm dai dẳng trong thời gian qua, cho là: Công nghiệp hỗ trợ cho ngành ô tô ở Việt Nam còn rất nhỏ, khó mà nâng cao tỷ lệ nội địa hóa - thậm chí FDI lắp ráp ô tô còn cho rằng, mục tiêu nâng cao nội địa hóa của Chính phủ là xa xỉ ! Năm 2006, chỉ có 20 doanh nghiệp FDI đã xuất khẩu được 700 triệu USD, sau 10 năm, đến 2017 với gần trăm nhà máy FDI đã Xuất khẩu được 4,4 tỉ USD (số liệu của Tổng cục Hải quan). Năm 2020, xuất khẩu đạt mốc 5,7 tỉ đô. Không nghi ngờ gì nữa, các nhà đầu tư nước ngoài đã chọn Việt Nam là điểm đến để sản xuất Phụ tùng ô tô như trước kia họ đã chọn mấy nước Asean khác (trước 2005 Thái Lan đã xuất khẩu được 5 tỉ USD, Indô xuất được 4 tỉ USD), nhờ vậy họ đã thực hiện nội địa hóa ô tô đến 60-70 %. Một mỏ phụ tùng lớn 6 tỉ USD có sẵn trong nước mà doanh nghiệp làm ô tô không khai thác được ít nhiều thì thật là ổng phí!

Trong 5 năm tới chắc chắn sẽ thu hút thêm FDI làm phụ tùng ô tô (trong số 15 nhà máy đầu tiên của Nhật Bản rời Trung quốc đến Việt Nam, đã có 2 nhà máy làm phụ tùng ô tô), có thể đẩy kim ngạch xuất khẩu lên 7-8 tỉ USD không còn xa nữa, Việt Nam xứng đáng góp mặt trong chuỗi cung ứng toàn cầu. Tổ hợp Thaco đầu tư khoảng 10 xưởng làm loại phụ tùng (làm nhíp, bó dây điện, ghế đệm, linh kiện nhựa..., vào năm 2018 đã xuất khẩu được 6 triệu USD, phần đầu lên 20 triệu vào một số năm sau). Vingroup đầu tư 3.400 tỉ VNĐ để xây dựng Tổ hợp làm linh kiện ô tô (dùng trong nước và xuất khẩu) ở Móng Cái trên diện tích 200 ha. Giai đoạn 1 (2020-2022) công suất 500 nghìn bộ linh kiện,

giai đoạn 2 (2022-2025) công suất 1 triệu bộ linh kiện. Hai nhà máy phụ tùng của Vinfast góp vốn với Công ty An Phát làm linh kiện nhựa; với nhà máy ZF (Đức) làm trục bánh xe sẽ làm sôi động thị trường và đầu tư trong lĩnh vực sản xuất phụ tùng ô tô.

Một trong các mẫu xe ô tô điện của VinFast

3.2 Về ô tô.

Từ 2015 - 2018, sự kiện nổi bật nhất trong ngành Cơ khí nước ta, đó là xuất hiện 2 Tổ hợp tư nhân làm ô tô do 2 tỉ phú người Việt là chủ đầu tư, mỗi Tổ hợp đã đầu tư hàng tỉ đô để có cơ sở trang bị rất hiện đại, quy mô sản xuất lớn. Dẫu triết lí làm ô tô của 2 Tổ hợp khác nhau nhưng chung mục đích, đó là : Xây dựng công nghiệp ô tô Việt Nam có sức cạnh tranh trong và ngoài nước; không để các hãng ô tô lớn trên thế giới chi phối thị trường ô tô nước nhà.

- Tổ hợp Thaco - Trường Hải (ở Quảng Nam, phát triển từ cơ sở đã có) làm ô tô theo thương hiệu nước ngoài, quy mô sản xuất 220 nghìn xe các loại (du lịch, thương mại, chuyên dụng). Năm 2016 đã xuất sắc vươn lên dẫn đầu tiêu thụ 112 nghìn xe (67 nghìn lắp ráp, 47 nghìn CBU). Năm 2018 có Hợp đồng Xuất khẩu hơn 1000 xe Bus thương hiệu Việt cho Thái, Indonesia, Singapore, Đài Loan..

Mục tiêu Thaco nội địa hóa tối thiểu 40% để xuất khẩu sang thị trường Asean.

4. Một số Nhà máy khác.

- Nhà máy sản xuất Máy nông nghiệp THACO của Công ty Cổ phần Ô tô Trường Hải (THACO) với tổng vốn đầu tư 500 tỷ đồng; sản xuất Máy kéo 4 bánh 50 CV, 2 cầu dẫn động (theo mẫu máy Indonesia) công suất 2.000 máy, 3.000 bộ thiết bị canh tác và 1.000 máy gặt đập liên hợp năm.

- Ba nhà máy làm tấm pin mặt trời: TrinaSolar Việt Nam và JinkoSolar Việt Nam và Canadian Solar Việt Nam với quy mô sản xuất lớn, đầu tư hàng trăm triệu USD. Đã đóng góp lớn cho Chương trình của Chính phủ phát triển mạnh nguồn năng lượng tái tạo ở Việt Nam. Thông tin Bộ Công Thương cho biết, từ chỗ đi sau rất xa các nước trong Asean thì đến hết năm 2019, Việt Nam đã vươn lên dẫn đầu với hơn 36 nghìn Trạm Solar lớn nhỏ, tổng công suất lắp đặt 10,3 tr KW (vượt xa chỉ tiêu), chiếm 8,5% tổng công suất lắp đặt hệ thống điện quốc gia, hàng năm điện Solar cung cấp 10 tỉ KWh.

- Nhà máy Groz Berkert (Đức) ở Quảng Nam làm dụng cụ, đồ nghề cầm tay cơ giới chạy điện, khí nén...

- Năm 2020 khủng hoảng thiếu contener khiến cước vận tải tăng vọt nên Tập đoàn Hòa Phát đã sớm quyết định xây nhà máy làm contener ở Vũng Tàu công suất 0,5 triệu cái/năm nhằm đáp ứng nhu cầu trong nước và xuất khẩu, đóng góp quan trọng vào chuỗi cung ứng toàn cầu về contener...

Sự xuất hiện các nhà máy mới, các sản phẩm mới Cơ khí chế tạo nêu trên sẽ tạo bước chuyển biến quan trọng về Chất và Lượng cho ngành Cơ khí. Trong vòng 5 năm mà Cơ khí Việt Nam có nhiều sản phẩm mới với sản lượng lớn như vậy thật là đáng mừng. Sắp tới đây, chắc sẽ thu hút thêm nhiều nhà máy cơ khí FDI sản xuất làm máy thi công cơ giới lớn, thiết bị y tế công nghệ cao....

Đã từ lâu Chính phủ ta rất quan tâm gây dựng các Tập đoàn ở từng lĩnh vực kinh tế. Nay càng cần chăm chú cho lớn mạnh và tăng thêm nhiều Đại bàng Việt như Viettel, FPT, Vinfast, Thaco Trường Hải... để dẫn dắt nền kinh tế. Các doanh nghiệp riêng lẻ hoặc là thành viên trong các Tổng công ty cũng cần có sự chuyển mình thực sự về lựa chọn sản phẩm để sản xuất quy mô lớn, công nghệ tiên tiến, tham gia xuất khẩu. Lưu ý rằng con đường ngắn nhất để phát triển là hợp tác kỹ thuật với doanh nghiệp nước ngoài. Ngân hàng cần có sự chuẩn bị để cho vay vốn kịp thời, nếu cần liên doanh với nước ngoài thì góp vốn 50-50. Mặt khác các doanh nghiệp tư nhân nên đầu tư làm sản phẩm thông dụng như các loại bơm - van cho nhà cao tầng, cơ cấu thủy lực, dụng cụ cắt, dụng cụ đo điện, áp suất... đó là những sản phẩm rất cần thiết trong ngành cơ khí mà hiện trong nước chưa có nhiều nơi làm./. ✓

Biên tập: Nguyễn Đức Thịnh

- Tổ hợp ô tô Vinfast (ở Cát Hải, TP Hải Phòng). Đây là doanh nghiệp mới trong sản xuất ô tô ở Việt Nam. Ngay từ đầu Vinfast đã khẳng định: Làm ô tô thương hiệu Việt chạy xăng và điện (công suất giai đoạn 1 là 250 nghìn xe, giai đoạn 2 là 500 nghìn xe, nội địa hóa 60%) đã gây xôn xao một thời. Mục tiêu của Vinfast là khẳng định chỗ đứng của ô tô Việt ở toàn cầu, Vinfast sẽ đặt chân vào Công nghiệp chế tạo ô tô với mục tiêu sản xuất 2 bộ phận cốt lõi là thân xe và động cơ. Sau hơn 20 tháng xây dựng thần tốc trên diện tích 335 ha, Tổ hợp đã khánh thành vào ngày 2 tháng 9 năm 2018. Vinfast dự kiến 2021 tiêu thụ lên 45 nghìn xe. Xe Vinfast tiêu thụ tốt như vậy, trước hết là xe có chất lượng cao và an toàn. Sau 2 năm trực tiếp trải nghiệm sử dụng, xe Vinfast đã chiếm được niềm tin, ủng hộ của khách hàng. Ngoài yếu tố kỹ thuật còn gây niềm tự hào dân tộc cho chủ xe, hãnh diện lái xe do người Việt làm ra có chất lượng rất tốt. Năm 2021 Vinfast sẽ làm thêm 2 mẫu xe xăng mới (phân khúc phổ thông) để khách hàng có thêm lựa chọn phù hợp với khả năng tài chính của họ, chắc chắn sẽ tăng lượng xe tiêu thụ. Nếu Chính phủ, Bộ Tài chính có đặc cách đối với xe thương hiệu quốc gia, trước mắt là giảm thuế TTĐB sẽ cổ vũ lớn nhà sản xuất đầu tư mở rộng hơn thị trường.

3.3. Về ô tô điện.

Vinfast đã giới thiệu 3 mẫu ô tô điện VF1, VF2, VF3 có nhiều chức năng thông minh vượt trội, đều có khả năng tự lái. Vinfast cho biết: Nếu có khách hàng ở Việt Nam thì cuối năm 2021 sẽ giao xe. Đối với Bắc Mỹ, châu Âu sẽ giao cuối năm 2022. Bán được ít cũng tốt vì theo Ông Phạm Nhật Vượng "điều quan trọng là cầm được ngọn cờ". Vingroup bắt đầu thực hiện kế hoạch đầu tư 2.000 trạm sạc điện ở Việt Nam để thu hút khách hàng tiềm năng yên tâm.

NEW PLANTS, NEW PRODUCTS IN THE ELECTRONICS AND MECHANICAL MANUFACTURING INDUSTRY IN VIETNAM, DURING THE 2016 - 2020 PERIOD

◆ TRAN BAO GIOC

(Continued from Issue No. 47)

KAMBO 50 agricultural tractors manufactured by Thaco

3. Automobile manufacturing industry

3.1. Manufacture of automobile spare parts.

Some information about the export scale of automobile spare parts for you to understand that this is a very big market and that one should stop thinking that the supporting industries for the automobile industry in Vietnam are still very small, and are difficult to increase the localization rate - even automobile assembly FDI companies have been of the opinion that the goal of improving the localization of the Government is impractical! In 2006, 20 FDI enterprises alone exported 700 million USD, after 10 years, by 2017 nearly 100 FDI plants exported 4.4 billion USD (data from the General Department of Customs). In 2020, exports sales reached \$5.7 billion. Undoubtedly, foreign investors have chosen Vietnam as a destination to produce auto parts just as they had chosen other Asean countries before (before 2005 Thailand and Indonesia had exported 5 billion USD and 4 billion USD, respectively) so they have implemented car localization to 60-70%. A very large market of spare parts worth 6 billion USD available in the country that the domestic automobile enterprises cannot exploit is a huge loss!

In the next 5 years, there will certainly be more FDI companies making auto parts (out of the first 15 Japanese factories that have left China for Vietnam, there are 2 auto parts manufacturers). This will increase the export turnover to 7-8 billion USD and Vietnam will actively participate in the auto parts global supply

chain. Thaco complex has invested about 10 workshops making automotive spare parts (leaf springs, electric wires, cushions, plastic components. In 2018 Thaco exported 6 million USD, and the exports sales will reach 20 million USD in the next few years). Vingroup has invested VND 3,400 billion VND to build a complex for making auto components (for domestic use and for export) in Mong Cai on an area of 200 hectares. Phase 1 (2020-2022) has a capacity of 500,000 sets of components, phase 2 (2022-2025) has a capacity of 1 million components. Recently, VinFast - An Phat Automotive Plastics Company has been set up with the capital of more than VND420 billion by VinFast and An Phat Group Holdings who each contributed 50%. ZF AG (Germany) has established a production site in Hai Phong. The facility, located in Vinfast's 70-ha Supplier Park of Vinfast Manufacturing Automobile and E - scooter Plant on the Cat Hai Island off the country's northern shore, produces chassis and wheels.

3.2. Automotive industry.

From 2015 to 2018, the most prominent event in our country's mechanical engineering industry was the investment of 2 private automobile manufacturing complexes developed by two Vietnamese billionaires, each of which has invested billions of dollars in very modern equipment for large-scale production. Although the automobile philosophy of the two groups are different, they have the same purpose: Building Vietnam's automobile industry to be competitive at home and abroad; do not let the world's major automobile companies dominate the domestic automobile market.

- Thaco - Truong Hai complex (in Quang Nam, developed from an existing facility) makes cars under foreign brands, with a production scale of 220 thousand vehicles of all kinds (tourist, commercial, specialized). In 2016 it ranked the top in sales of 112 thousand vehicles (67,000 CKD, 47,000 CBU). In 2018, it exported more

than 1000 Vietnamese-brand buses to Thailand, Indonesia, Singapore, and Taiwan.

Thaco's goal is to localize at least 40% to export to the Asean market.

- Vinfast car complex (in Cat Hai, Hai Phong city). This is a new automobile manufacturing enterprise in Vietnam. From the very beginning, Vinfast has aimed at making gasoline and electric Vietnamese-branded cars (capacity in phase 1 is 250,000 vehicles, phase 2 is 500,000 vehicles, localization rate of 60%). Vinfast's goal is to affirm the position of Vietnamese cars in the world, Vinfast set foot in the automobile manufacturing industry with the goal of producing two core parts, the body and the engine. After more than 20 months of rapid construction on an area of 335 hectares, the complex was inaugurated on September 2, 2018. Vinfast expects to sell 45,000 vehicles in 2021 thanks to their high quality and safety standards. Over 2 years since launching, Vinfast cars have won the trust and support of customers. In addition to technical factors, Vinfast car brand constitutes a national pride for car owners who are proud to drive cars made by Vietnamese people with very good quality. In 2021 Vinfast will produce 2 new gasoline-powered models (popular segment) so that customers have more options to suit their financial ability, which will certainly increase car consumption. If the Government and the Ministry of Finance have special privileges for national brand cars, the immediate reduction of Special Consumption Tax (SCT) will greatly encourage manufacturers to invest in expanding the market.

3.3. Electric cars.

VinFast announced 3 brand new self-driving electric SUV models, using AI with many outstanding smart features. According to Vinfast, these models will be delivered by the end of 2021 to the Vietnamese customers. As for customers in North America and Europe, by the end of 2022. It doesn't matter whether how many cars will be sold because according to Mr. Pham Nhat Vuong, "it's important to plant the flag". VinFast plans to have over 2,000 charging stations set up nationwide this year to expand its electric vehicle ecosystem.

4. Other plants.

- THACO Agricultural Machinery Factory of Truong Hai Automobile Joint Stock Company

(THACO) was invested with a total investment of 500 billion VND, specializing in manufacture of 4-wheel tractors 50 CV, 2 drive wheels (according to Indonesian models) with a capacity of 2,000 machines, 3,000 sets of farming equipment and 1,000 combine harvesters per year. The factory's technology is transferred by Korea-based LS Mtron Company, the globally famous brand of agricultural machinery with the largest market shares in Korea.

- Three solar panel factories: TrinaSolar Vietnam, JinkoSolar Vietnam and Canadian Solar Vietnam with large scale production, were invested hundreds of millions of USD, made a great contribution to the Government's Program to strongly develop renewable energy sources in Vietnam. A source from the Ministry of Industry and Trade revealed that, from being far behind other countries in ASEAN, by the end of 2019, Vietnam has risen to the top with more than 36,000 Solar Stations, with a total installed capacity of 10.3 million KW (beyond the target), accounting for 8.5% of the total installed capacity of the national power grid (10 billion KWh annually).

- Groz Berkert factory (Germany) in Quang Nam specializing in the supply of industrial needles, precision parts and tools used in the textile system.

In 2020, the shortage of shipping containers caused shipping freights to rise, steel giant Hoa Phat Group had decided to build a container plant in Vung Tau. The plant, when completed, will have the capacity to make 500,000 twenty-foot equivalent units (standard size) a year to meet domestic and export demand, making an important contribution to the global supply chain of containers.

The appearance of new mechanical factories and products will create an important change in terms of quality and quantity for the mechanical engineering industry. It is very encouraging that during the recent 5 years Vietnam's mechanical engineering has produced many new products with such a large output. In the near future, it will probably attract more FDI mechanical factories to produce large mechanical construction machines and high-tech medical equipment.

The Vietnamese government has been very interested in establishing large groups for each economic sector. Giant corporations such as Viettel, FPT, Vinfast, and Thaco Truong Hai are leading the economy. Individual businesses or members of corporations also need a real transformation in product selection for large-scale production, advanced technology, and export orientation. Note that the shortest path to development is technical cooperation with foreign enterprises. Banks need to be prepared to lend capital in a timely manner. If they need to enter into a joint venture with a foreign partner, the capital contribution will be 50-50. On the other hand, private enterprises should invest in making common products such as pumps - valves for high-rise buildings, hydraulic structures, cutting tools, electrical and pressure measuring instruments which are very necessary in the mechanical industry but are made by only a few domestic enterprises./.